

Projekt współfinansowany w ramach programu Unii Europejskiej „Erasmus+”

Warszawa śladami Chopina. Dziedzictwo wirtuoza

ŚCIEŻKA PL 4

Prezentacja ścieżka

Fryderyk Chopin (1810-1849), wybitny pianista i kompozytor, jeden z najbardziej znanych muzyków na świecie, urodził się w Żelazowej Woli, jednak zanim ukończył pierwszy rok życia jego rodzina przeniosła się do Warszawy. To tu Fryderyk dorastał, tu rozwijał się jego talent, tu kończył szkołę muzyczną i tu odniósł pierwsze koncertowe sukcesy. Chopin mieszkał w Warszawie w latach 1810-1830. Zapraszamy na spacer warszawskimi śladami wielkiego wirtuoza.

WAYPOINTS

Plac Krasińskich.....	3
ul. Miodowa – Kawiarnia Honoratka.....	3
ul. Miodowa – Pałac Młodziejowskiego.....	3
Ulica Kozia.....	3
Gmach Towarzystwa Dobroczynności przy Krakowskim Przedmieściu.....	4
Dziekanka, Krakowskie Przedmieście 56	4
Pałac Wesslów.....	4
Pałac Radziwiłłów (obecnie Pałac Prezydencki)	4
Pałac Czapskich / Krasińskich	5
Pałac Kazimierzowski	5
Kościół św. Krzyża. Serce Chopina	6
Pałac Zamoyskich.....	6
Muzeum Fryderyka Chopina	6

Waypoint	Plac Krasińskich
	Dźwięki muzyki Chopina rozlegały się w tym miejscu, w nie istniejącym dziś budynku Teatru Narodowego. Stał on w miejscu, gdzie obecnie znajduje się pomnik Powstania Warszawskiego. W marcu 1830 roku odbył się tu pierwszy wielki koncert Fryderyka Chopina a w październiku tego roku zagrał tu dla warszawskiej publiczności po raz ostatni.

Waypoint	ul. Miodowa – Kawiarnia Honoratka
	Ulicą Miodową Chopin często podążał w stronę Teatru Narodowego na placu Krasińskich. Była to bardzo ruchliwa, jedna z głównych ulic ówczesnej Warszawy. Jednym z ulubionych miejsc kompozytora była kawiarnia „Honoratka”, która słynęła ze smacznych deserów oraz kawy z rumem. Do dziś w tym miejscu znajduje się lokal o tej samej nazwie.

Waypoint	ul. Miodowa – Pałac Młodziejowskiego
	Na ogrodzeniu Pałacu Młodziejowskiego znajduje się tablica upamiętniająca pierwszy publiczny występ Fryderyka Chopina. Oczywiście, pierwszy publiczny koncert Chopina miał miejsce ponad 11 lat wcześniej w Pałacu Radziwiłłów przy Krakowskim Przedmieściu. Nie udało nam się znaleźć żadnych związków Chopina z tym miejscem.

Waypoint	Ulica Kozia
	Fryderyk Chopin często przechodził tędy w kierunku ulicy Miodowej, która nie łączyła się wówczas z Krakowskim Przedmieściem. W jego czasach ulica słynęła z domów publicznych, ale także licznych hoteli i kawiarni, będących miejscem spotkań literatów i artystów. Chopin chętnie bywał w kawiarni „Pani Brzezińska” przy ulicy Koziej 1. Można było tutaj w spokoju poczytać, zrelaksować się, a także spotkać cenionych literatów czy artystów. Na ulicy Koziej można również przysiąść na ławeczce Chopinowskiej. Można tu posłuchać Pieśni „HULANKA”; 29”

Waypoint	Gmach Towarzystwa Dobroczynności przy Krakowskim Przedmieściu
 	Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności było najprężniej działającą instytucją, zajmującą się opieką nad ubogimi, w Warszawie początku XIX wieku. Towarzystwo na rzecz swych podopiecznych zbierało datki m.in. na koncertach dobroczynnych. 24 lutego 1823 r. podczas takiego koncertu wystąpił 13-letni, Fryderyk Chopin. Był to jego drugi publiczny występ. Chopin wykonał Koncert fortepianowy Ferdynanda Riesa.

Waypoint	Dziekanka, Krakowskie Przedmieście 56
    	W tym domu mieszkał i pracował nauczyciel Fryderyka Chopina Józef Elsner, założyciel i dyrektor warszawskiego Konserwatorium. Kiedy Fryderyk Chopin ukończył szkołę z oceną celującą Elsner zapisał na jego świadectwie następujące słowa: „szczególna zdolność, geniusz muzyczny”. Profesora i ucznia łączyła więź prawdziwej przyjaźni. Na ścianie Dziekanki umieszczona jest tablica pamiątkowa poświęcona temu wyjątkowemu człowiekowi.

Waypoint	Pałac Wesslów
	W rokokowym Pałacu Wesslów przy Krakowskim Przedmieściu, na rogu Koziej i Trębackiej mieścił się urząd poczty królewskiej, zwany też Poczta Saska. Przy poczcie znajdowała się stacja, z której 2 listopada 1830 r. odjechał Chopin, na zawsze opuszczając ojczyznę. Przed Pałacem Wesslów można odpocząć na ławeczce Chopinowskiej słuchając Wielkiego Poloneza Es-dur op. 22; 35”.

Waypoint	Pałac Radziwiłłów (obecnie Pałac Prezydencki)
----------	---

W Pałacu Radziwiłłów, zwanym obecnie Pałacem Prezydenckim, odbył się pierwszy publiczny koncert Fryderyka Chopina. Występ miał miejsce 24 lutego 1818 roku i był to koncert charytatywny zorganizowany z inicjatywy Zofii hr. Zamoyskiej z Czartoryskich na rzecz Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności. Fryderyk miał wówczas zaledwie 8 lat, wykonał Koncert fortepianowy g-moll czeskiego kompozytora Adalberta Gyrowetza i zachwycił zebraną publiczność. Po koncercie prasa warszawska opisywała Chopina jako „małego Chopinka”, „cudowne dziecko” i „drugiego Mozarta”.

Waypoint

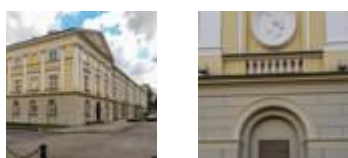
Pałac Czapskich / Krasińskich

W 1827 r., po śmierci Emilki – najmłodszej z trzech sióstr Fryderyka Chopinowie przeprowadzili się do większego mieszkania, wynajętego w lewym skrzydle Pałacu Krasińskich przy Krakowskim Przedmieściu. Tu Fryderyk otrzymał osobny pokój do pracy. W liście do Tytusa Woyciechowskiego z 27 grudnia 1828 r. pisał: „Na górze już jest pokój mający mi służyć ku wygodzie [...]. Tam mam mieć stary fortepian, stare biurko, tam ma być kąt schronienia dla mnie.” Mieszkanie Chopinów było miejscem wyjątkowym. Gromadzili się w nim licznie artyści, uczeni i młodzież. W mieszkaniu odbywały się także próby z muzykami orkiestrowymi. Grono przyjaciół kompozytora słuchało przedpremierowych wykonań obu koncertów fortepianowych. Było to ostatnie warszawskie mieszkanie Fryderyka Chopina (opuścił je 2 listopada 1830 r.), o czym informuje tablica pamiątkowa wmurowana w 1930 roku w elewację budynku. W miejscu tym urządzono niewielkie muzeum pamiątek, zwane Salonikiem Chopinów. W saloniku nie ma przedmiotów należących do rodziny Chopinów. Ekspozowane są natomiast dziewiętnastowieczne meble, a także dwa fortepiany z I połowy XIX w. oraz pianino firmy Pleyel z tego samego okresu, ponadto portrety rodzinne oraz widoki dziewiętnastowiecznej Warszawy. Przy pałacu na ławeczce Chopinowskiej można posłuchać Walca Des-dur op. 64 nr 1; 42”.

Waypoint

Pałac Kazimierzowski

Po przeprowadzce w marcu 1817 r. z Pałacu Saskiego, rodzina Chopinów przez dziesięć następnych lat zajmowała obszerne mieszkanie na drugim piętrze prawej oficyny Pałacu Kazimierzowskiego przy Krakowskim Przedmieściu 26/28. Fryderyk rozpoczął naukę w liceum w wieku 13 lat od razu wstępując do 4 klasy. Wcześniej uczył się w domu. Za Pałacem Kazimierzowskim na skarpie znajduje się ogród, zwany dawniej „botanika”, który był miejscem zabaw i spacerów młodego kompozytora. W późniejszym okresie „Botanika” została przekształcona na park

		spacerowy. Fryderyk Chopin pisał, że za sprawą tej przemiany marchewki zostały zastąpione przez klomby. Siedząc na ławeczce Chopinowskiej opodal pałacu możecie posłuchać Walca e-moll (op. posth.); 45”.
		

Waypoint	Kościół św. Krzyża. Serce Chopina
	Kościół Misjonarzy pod wezwaniem św. Krzyża był parafią Chopina, który długo mieszkał przy Krakowskim Przedmieściu. Dzisiaj nadal kościół pozostaje miejscem najsilniej związanym z kompozytorem, w jego murach złożono serce Fryderyka Chopina. Na ławeczce Chopinowskiej ustawionej w tym miejscu możecie posłuchać Marsza Żałobnego z Sonaty b-moll, op.35; 45”.
	
	
	

Waypoint	Pałac Zamoyskich
	W jednym z pomieszczeń Pałacu mieszkała kiedyś młodsza siostra Chopina, Izabella. W swoim mieszkaniu przechowywała rzeczy należące do brata. Pamiątki przetrwały do momentu nieudanego zamachu, którego dokonano z okien Pałacu Zamoyskiego. W odwecie żołnierze carscy wyrzucili wszystkich lokatorów pałacu, a ich mieszkania zostały zdewastowane i ograbione. Żołnierze rosyjscy roztrzaskali i spalili fortepian Fryderyka Chopina, a także inne pamiątki rodzinne. Wydarzenie to zainspirowało jednego z najważniejszych polskich poetów – Cypriana Kamila Norwida – do napisania wiersza „Fortepian Chopina”. Na ławeczce Chopinowskiej ustawionej przy pałacu możecie posłuchać Etiudy c-moll, op. 10 nr 12; 42”.

Waypoint	Muzeum Fryderyka Chopina
----------	--------------------------

Wędrując szlakiem Fryderyka Chopina nie można pominąć jego muzeum, które znajduje się przy ul. Tamka. Samo zwiedzanie może zająć kilka godzin i warto zakończyć nim spacer. Oprócz spaceru, po starej Warszawie, warto odwiedzić jeszcze Łazienki Królewskie, do których możemy dojechać komunikacją miejską z przystanku Ordynacka 01 autobusem linii 116 lub 180 do przystanku Łazienki Królewskie 01 (piechotą ok. 4 km od Muzeum Chopina). Belweder Kiedy Fryderyk Chopin zyskał sławę utalentowanego pianisty, był regularnie zapraszany przez Wielkiego Księcia Konstantego, namiestnika cara w Królestwie Polskim i jego małżonkę, Joannę z Grudzińskich, by koncertować w ich pałacu – Belwederze. Belweder położony jest w obrębie Parku Łazienkowskiego. Budynek nie został zniszczony podczas II wojny światowej. Pomnik Chopina w Łazienkach Królewskich Pomnik Fryderyka Chopina w Łazienkach to najbardziej znany na świecie polski monument. Autorem pomnika jest Wacław Szymanowski, którego projekt wygrał w 1908 r. konkurs na pomnik, który miał powstać w 1910 roku, w setną rocznicę urodzin Chopina. Choć car Mikołaj II, ulegając prośbom primadonny Adelajdy Bolskiej, zgodził się na wystawienie pomnika, udało się projekt zrealizować dopiero w 1926 r., po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. Pomnik, wykonany z brązu, przedstawia kompozytora siedzącego pod wierzbą płaczącą. Jej gałęzie malowniczo pochylają się, jakby pod wpływem silnego wiatru. Nad głową Chopina układają się w kształt dłoni. Chopin został ukazany jako szukający natchnienia muzyk zasłuchany w głosy natury, prawą rękę unoszący w powietrzu, jakby nad klawiaturą niewidzialnego fortepianu. Całość kompozycji kojarzy się z monumentalną harfą. W 1940 r. pomnik zniszczyli Niemcy. Monument został pocięty na kawałki i wysłany do hut. Jego rekonstrukcję odsłonięta w 1958 r. W sezonie letnim, w każdą niedzielę, odbywają się tu Koncerty Chopinowskie. Na ławeczce Chopinowskiej usytuowanej w pobliżu Pomnika Chopina w Łazienkach Królewskich rozbrzmiewa utwór Polonez A-dur op. 40 nr 1; 39”.